

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Адлер О. О., Ратушняк О. Г., Тарасюк Н. М. Еквівалентність обміну в системі економічних відносин підприємств молокопродуктового підкомплексу АПК	213
Ардашкіна Н. С. Ключові питання розвитку стратегічного управління	215
Білоусова М. М. Оптимізація асортименту хлібобулочної продукції на підприємстві задля підвищення рівня інвестиційної привабливості	217
Войнаренко С.М. Вплив реклами на конкурентоспроможність підприємств мобільного зв'язку	220
Глущенко Л. Д. Формування промислових кластерів як напрямок розвитку малих підприємств з технологічними інноваціями	222
Гудзь Ю. Ф. Наукові погляди на вибір підприємствами стратегії швидкого зростання економічного потенціалу	224
Дворніков М. Є. Роль первинних трудових колективів в управлінні сучасним аграрним підприємством	228
Дерев'яга П. И. Информационные технологии управления предприятием как фактор конкурентоспособности	232
Дерев'янюк О. Г. Продуктовий PR як інструмент управління репутацією підприємства	234
Джеджула В. В. Інвестування заходів енергозбереження промислових підприємств	236
Джоган Т. Р. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою підприємства	240
Спіфанова І. Ю., Вітрук Ю. О. Аналіз власного капіталу вітчизняних підприємств	243
Спіфанова І. Ю., Мельник О. В. Сутність рентабельності підприємства	245
Спіфанова І. Ю., Підручна І. М. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства як економічна категорія	247
Спіфанова І. Ю., Сьома О. О. Напрями підвищення рентабельності вітчизняних підприємств	249
Живко З. Б. Економічна безпека підприємства в площині протидії економічним злочинам	251
Жмайлова О. Г. Фінансовий капітал підприємства: формування, використання та аналіз	254
Журко Т. О., Мельник О. С., Швець О. Б. Оптимізація впливу господарських ризиків на фінансовий стан підприємства	257
Зянько В. В., Калугаряну Т. К. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних ринкових умовах	260
Зянько В. В., Осадча В. В. Сучасні методи оцінювання ліквідності балансу підприємства	263
Іванова Л. Б. Оцінка «зацікавленої» угоди у бухгалтерському обліку сучасного підприємства в умовах антикризового управління	266
Карачина Н. П., Войт В. В. Розробка маркетингової стратегії як ключовий фактор успіху підприємства	269
Карачина Н. П., Каменчук Н. О. Особливості продаж в сегменті B2B	272
Карачина Н. П., Лю Венъцзюнь Концентрація управління фінансовим станом сучасного підприємства	275
Карпунцов М. В. Страхування як інструмент забезпечення ризикостійкості торговельного підприємства	277
Коваль Н. О., Свиридовська Ю. Ю. Управління ліквідністю промислових підприємств	279
Кулик І. М., Слободянюк Д. М. Головні чинники, що впливають на процес прийняття рішень фізичними особами при розміщенні коштів на депозит в комерційних банках	283
Левків Г. Я. Теоретичні основи маркетингового менеджменту у сфері агропромислового комплексу	286
Лисенко Ю. В., Нагорна І. С. Стратегічне управління на	290

ОПТИМІЗАЦІЯ ВПЛИВУ ГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність оптимізації впливу господарських ризиків на фінансову діяльність суб'єктів господарювання визначається тими процесами та явищами, що відбуваються в сучасній українській економіці, а також прагненням економічного суб'єкта стабільно і успішно розвиватися.

Серед теоретиків, що внесли реальний внесок в розвиток теорії ризику, можна виділити таких вчених, як Дж. Кейнс, Х. Найт, Дж. Непман, О. Моргенштейн [1-6] та ін.

У даній роботі здійснено спробу висвітлити теоретичні особливості впливу господарських ризиків на фінансовий стан підприємства, запропонувати заходи щодо вдосконалення технології управління ризиком на підприємстві з метою забезпечення економічної стабільності його функціонування і розвитку.

Господарський ризик є невід'ємною частиною господарської діяльності будь-якого підприємства незалежно від форми власності. Його визначають як діяльність суб'єктів підприємств, пов'язану з подоланням невизначеності в ситуаціях неминучого вибору, у процесі якого є можливість оцінити імовірність досягнення бажаного результату чи невдачі, відхилення від мети [4-5].

У практичній діяльності господарські ризики можуть бути настільки великими, що здатні зупинити виробничу роботу, змусити підприємця відмовитися від здійснення операцій, що вимагають великих початкових інвестицій і часу. У той же час наявність чинника господарського ризику є для підприємця вагомим стимулом для постійного здійснення режиму економії, змушує його ретельно аналізувати рентабельність проектів, розробляти інвестиційні кошториси, наймати відповідні кваліфіковані кадри.

Управління господарськими ризиками підприємства є одним з найважливіших функціональних завдань фінансового менеджменту. На практиці цю сферу управління фінансами здебільшого виокремлюють у специфічний напрям діяльності фінансового менеджменту – ризик-менеджмент.

Ризики є невід'ємною характеристикою діяльності будь-якого господарюючого суб'єкта. Це проявляється у наявності тісного причинно-наслідкового взаємозв'язку, оскільки кожне підприємство, прагнучи отримати прибуток, наражається на ризики. Економічні наслідки від реалізації ризиків можуть бути виражені в недоотриманні прибутку та появі збитків. Все це за відсутності адекватної системи ризик-менеджменту може призвести до появи негативних тенденцій у діяльності підприємства.

Господарський ризик пов'язаний з веденням господарської діяльності, а тому в деяких випадках він також називається підприємницьким. У загальному випадку всі підприємницькі ризики можна розподілити на:

- маркетингові ризики;
- ризики зміни законодавства;
- ризики неплатоспроможності;
- ризики інфляційних процесів.

Неоднозначність тлумачення поняття управління ризиками не в останню чергу

викликана відсутністю єдиної позиції щодо визначення поняття управління. Існуючі теоретичні підходи до визначення ризик-менеджменту недостатньо повно його характеризують. Більшість точок зору визначають ризик-менеджмент як процес, що характерний для реактивного управління, тобто процес впливу на об'єкт управління з метою пошуку можливих шляхів зменшення, а не запобігання ризику. Такий підхід не спрямований на розроблення попереджувальних заходів щодо уникнення майбутніх ризиків.

Метою ризик-менеджменту у сфері економіки є підвищення конкурентоспроможності господарюючих суб'єктів за допомогою захисту від реалізації чистих ризиків.

В управлінні ризиками виокремлюють декілька ключових етапів [5]:

1) виявлення ризику з супутньою оцінкою ймовірності його реалізації і масштабу наслідків;

2) розробка ризик-стратегії з метою зниження ймовірності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків;

3) вибір методів та інструментів управління виявленим ризиком;

4) безпосереднє управління ризиком;

5) оцінка досягнутих результати і корегування ризик-стратегії.

У рамках ризик-менеджменту вирішуються три основні завдання: профілактика виникнення ризиків; мінімізація збитку, спричиненого ризиками; максимізація додаткового прибутку, який отримує підприємство внаслідок управління ризиками [2].

Основною метою ризик-менеджменту є зменшення або ліквідація можливих втрат від ризику, тому визначення принципів та функцій управління ризиком мають суттєве значення для застосування ризик-менеджменту на підприємстві.

Ризик-менеджмент базується на таких основних принципах [3]: принцип масштабності (максимізації); принцип мінімізації; принцип адекватної реакції; принцип розумного прийняття.

Важливу роль у системі управління ризиком відіграє вірний вибір заходів попередження і оптимізації ризику, які загалом визначають її ефективність. У світовій практиці напрацьована велика кількість різних і досить оригінальних шляхів та способів зниження ризику. Вибір інструментарію впливу на ступінь господарських ризиків є важливим етапом процесу управління. До основних ефективних напрямків регулювання ступеня ризику належать: уникнення, вирівнювання, збереження, зменшення та передавання ризику. Ці методи не виключають один одного, тому можуть використовуватись одночасно [4].

Найкращим варіантом вибору напряму оптимізації ризику, є обґрунтована комбінація декількох методів, а основним критерієм вибору виступає наявність оптимального співвідношення між досягнутим ступенем зниження ризику та необхідними для цього витратами.

У зарубіжній практиці широкого розповсюдження набули два основні принципи зниження (оптимізації) ризику [5]:

1) принцип зіставлення позицій. Компанія, набуваючи активи або беручи на себе зобов'язання, займає на ринку відповідно довгу або коротку позицію. Саме зайнята на ринку позиція є джерелом ринкового ризику. З даного положення витікає, що методом оптимізації ринкового ризику може бути ведення закритої позиції. Майбутньому активу повинне протиставлятися майбутнє зобов'язання, співвідношення з даним активом і навпаки.

2) принцип диверсифікації. Наукова підстава цього принципу належить лауреатові Нобелівської премії Г Марковіцу. Згідно його теорії, мінімізація ризику і збільшення прибутковості інвестицій досягається шляхом диверсифікації вкладень в ті

об'єкти, що не корелюють або слабо корелюють.

Усі підприємці у будь-якій сфері економічної діяльності зацікавлені в уникненні значних збитків. За умов нестабільної та швидко змінюваної ситуації суб'єкти економічної діяльності змушені враховувати всі можливі наслідки дій своїх конкурентів, а також інших змін у ринковій ситуації.

Аналіз ризиків поділяють на два взаємодоповнюючі один одного види: якісний та кількісний.

Якісний аналіз є найбільш складним і вимагає ґрунтовних знань, досвіду та інтуїції у даній сфері економічної діяльності. Його головна мета визначити чинники ризику, області ризику, після чого ідентифікувати усі можливі ризики.

Якісний метод проводиться за наступними напрямками:

1) порівняння очікуваних позитивних результатів від вибору конкретного напрямку виду діяльності з можливими наслідками цього вибору;

2) проведення комплексного аналізу, впливу рішень, що приймаються безпосередньо підприємцем на проведення інших заходів;

3) управління ризиком.

Кількісний аналіз ризику, тобто кількісне визначення рівня окремих ризиків і ризику даного виду діяльності (проекту) в цілому, що є теж досить складною проблемою.

Виділяють наступні основні методи оцінки економічного ризику:

- статистичний;
- метод доцільності затрат;
- метод експертних оцінок;
- аналітичний метод;
- метод аналогів.

У вітчизняній практиці господарювання найбільш поширеними у застосуванні є наступні методи аналізу ризику: статистичний, експертних оцінок, аналітичний, оцінки фінансової стійкості та платоспроможності.

Отже, від прийнятої концепції управління ризиками значною мірою залежить успішність результатів діяльності суб'єктів господарювання. Визначення мети процесу управління ризиками ускладнюється існуванням прямої залежності між ризиком і прибутком, тому підприємства мають самостійно визначити той рівень ризику, на який вони погоджуються з метою отримання запланованих прибутків.

Література

1. Кейнс Джон Мейнард. Общая теория занятости, процента и денег / Н. Н. Любимов (пер.с англ.). – М.: Гелиос АРВ, 1999. – 352 с.
2. Найт Х. Ф. Риск, неопределённость и прибыль / Ф. Х. Найт. – М. Дело. – 2003. – 360 с.
3. Теория игр и экономическое поведение. Дж. фон Нейман, О. Моргенштерн. Перев. с англ. под. ред. и с доб. Н. Н. Воробьёва. Главная редакция физико-математической литературы, изд-ва «Наука», 1970, 708 с.
4. Мостенська Т. Л. Ризик – менеджмент /Т. Л. Мостенська // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – №3 (7). – С. 72-79.
5. Павленко Л. В. Основные аспекты риск-менеджмента / Л. В. Павленко // Управління розвитком. – 2011. – №13(110) – С. 151-153.
6. Лавров Л. В. / Ризики комерційного банку та ризик – менеджмент в умовах фінансово-економічної нестабільності // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2011. - № 2 (10). – С. 196-201.

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009